

Copyrightinformatie:

©2022–Sofie Begine

Deze PowerPoint mag niet gedeeld worden met mensen buiten de organisatie van de deelnemer.

Als collega's onderdelen ervan willen gebruiken in de les, moeten ze Goesting in Taal, onze website en Facebookpagina expliciet vermelden.

Voor elk ander gebruik moet expliciete toestemming gevraagd worden aan de auteur via sofie@goestingintaal.com

NT2-dag 27-04-22

Sofie Begine

NT2-docent en oprichter Goesting
in Taal

www.goestingintaal.be
sofie@goestingintaal.com

Goesting in Taal

**Aan de slag met
spreektaal in de
lessen NT2**

Enquête

96,3%: Mijn studenten hebben moeilijkheden om buiten de les Vlamingen te begrijpen of met hen te babbelen.

- 71% dialecten, tussentaal en accenten
- 27% spreesnelheid
- 14% weinig oefenkansen (moeilijk contact met Vlamingen of Vlamingen die naar het Frans of het Engels overschakelen)
- 9% weinig contact met Vlamingen
- 7% angst om buiten de les te spreken

Onderzoek Chloé Lybaert (Ugent): duidelijke frustraties

Doel van de workshop

- ✓ Strategie om spreektaal toegankelijk te maken
- ✓ Do's & don'ts
- ✓ Materiaal, inspiratie en interessante werkvormen
- ✓ Uitnodiging om even out-of-the-box te denken
- ✓ WORK-shop => eigen materiaal creëren, werkvormen delen

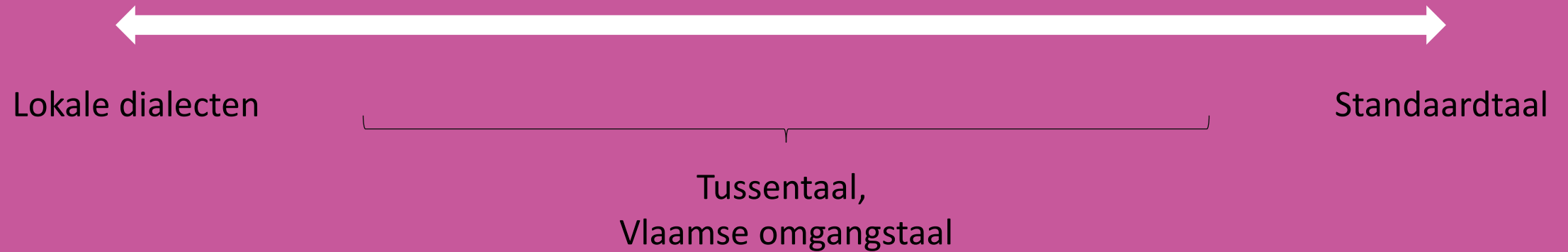

Wat is tussentaal?

- (Hoe) leg je het concept “tussentaal” uit aan je cursisten?
- Hoe pas je je uitleg aan aan je doelgroep?

Wat is tussentaal?

- = vorm van Nederlands
- = informele taalvariant
- = moedertaal voor veel Vlamingen
- = taal die we spreken als we niet nadenken
- = taal van nabijheid, van emotie en humor

Standaardnederlands

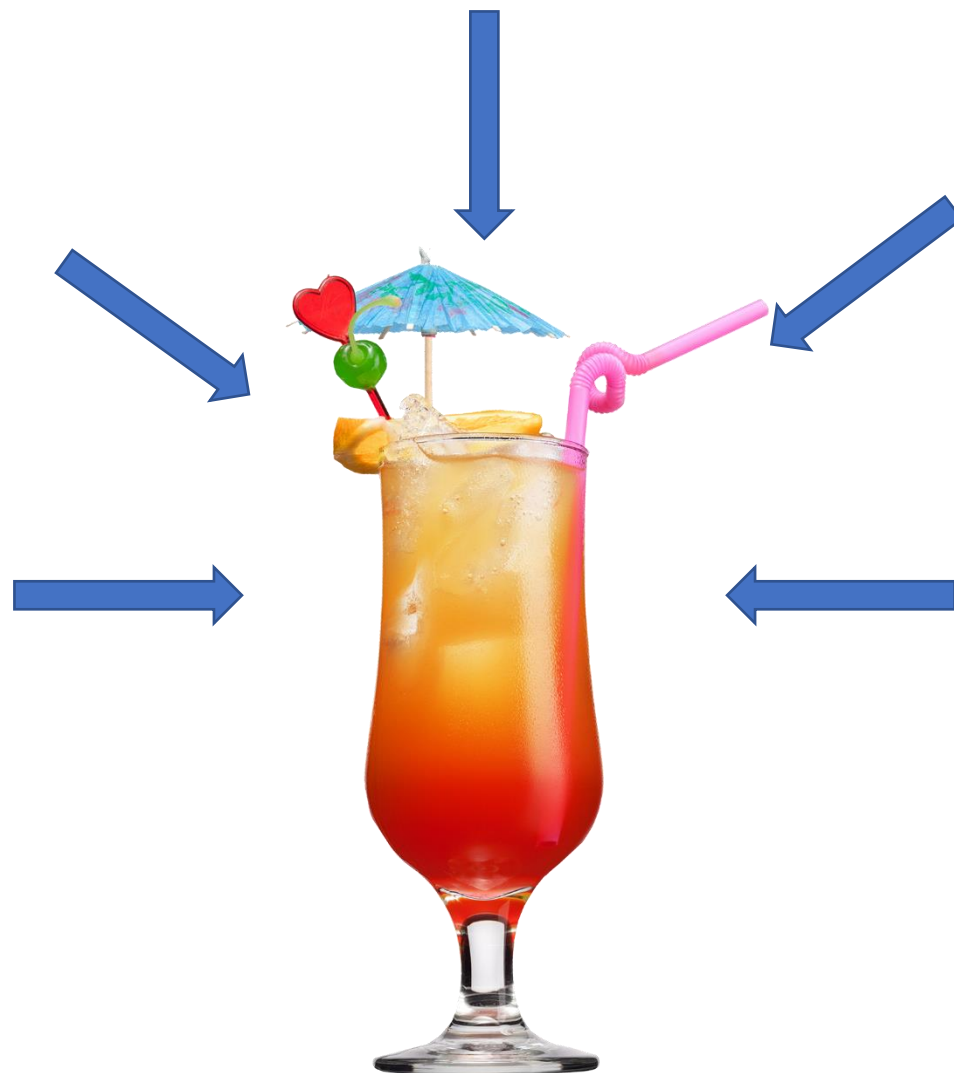
Regionaal accent

Afwijkingen in de uitspraak:
Klanken worden niet of
anders uitgesproken

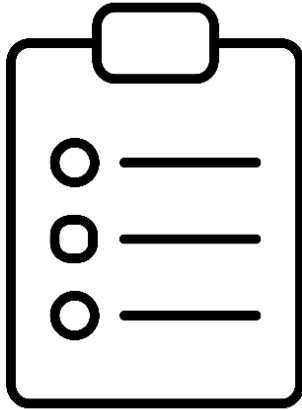
Elementen uit de dialecten:

- Woorden
- Uitdrukkingen
- Grammaticale elementen

Franse woorden, tussenwerpsels
en letterlijke vertalingen

Poll

Vanaf welk niveau zou jij aan de slag gaan met informele spreektaal?

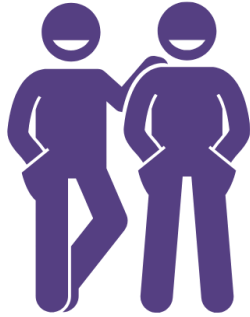
Enkel passieve kennis of ook actieve kennis?

Aan de slag met informele spreektaal: waarom?

Vlamingen beter
begrijpen

Positieve reacties

Funfactor

Wisselwerking
klas - buitenwereld

Uitwisseling in groep

- Gaan jullie al aan de slag met spreektaal in de klas?
- Hoe? Wat werkte goed?
- Welke tools of materialen gebruiken jullie?
- Welke vragen stellen jullie zich?

Vragen

Aan de slag met informele spreektaal: hoe?

1. Je cursisten voorbereiden op de buitenwereld.
2. De buitenwereld naar binnen brengen.

Je cursisten voorbereiden op de buitenwereld: tips & tricks

- Reflex: hoe klinkt dat in informele situaties?
- Oren & assertiviteit trainen
- Gebruik authentiek materiaal en/of je eigen stem
- Spreektaal is vluchtig: leg het vast
- Kleurencode
- Beschrijvend => expressief + focus op interactiviteit
- Speel in op de interesses en omgeving van je cursisten
- Wees aandachtig voor je eigen attitude

Gouden regel

Twee belangrijke uitgangspunten

1

Aanvulling, geen vervanging voor standaardtaal

2

- NIET: Wat is typisch Vlaams?
- WEL: Wat is courant? Wat is belangrijk om te kennen? Wat zijn dingen die mensen vaak zeggen in dit soort situatie? Wat zijn de behoeften van mijn studenten? Waarmee kunnen ze scoren? Waarmee kunnen ze zichzelf natuurlijk en authentiek uitdrukken? (Functioneel & emotioneel)

2: Wat maakt tussentaal moeilijk te begrijpen?

Zijdegij zot?	Paktugerief	Eddetverstaan?	Waar liggen mijn sloefen?
Kieken!	Da's geen avance Kunde dadefkes vasthouden?	Kpeis da we der nie gaan geroaken.	Get chance daketad gezien Zietdagetgoe dichtplakt
Kem zeer	Tismadagetweet	Gade mee?	Awel merci!
Kweeni.	Tistoope	kzenderniegoefan	Amai, keb iets voorgad
Tisda.	Doetta!	Kzalkik da wel doen.	

Wat maakt tussentaal moeilijk te begrijpen?

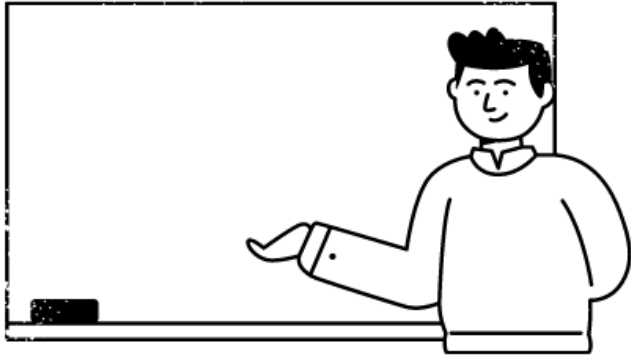
- Deleties of afwijkende uitspraak
- Geen pauzes tussen woorden
- Persoonlijke voornaamwoorden ongekend/onherkenbaar
- Hebben/zijn onherkenbaar
- (Klankveranderingen)
- Specifieke woorden & uitdrukkingen
- Specifieke grammatica
- Ballast
- Niet-transparante uitdrukkingen

Opdracht: brainstorm

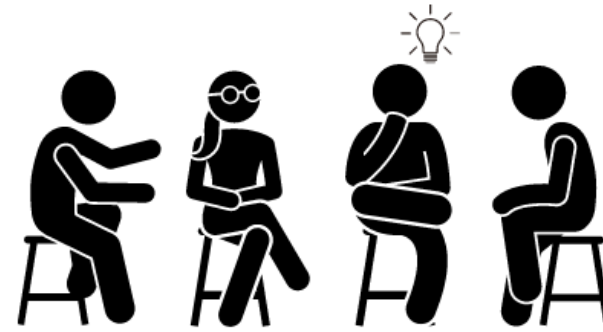
Wat voor werkvormen /activiteiten kunnen jullie bedenken om op deze moeilijkheden te werken?

! Andere factoren niet specifiek gelinkt aan spreektaal: snelheid, gebrek aan woordenschat

Twée complementaire benaderingen

Expliciete, analytische
benadering
=> Uitleg

Impliciete, immersieve
benadering
=> Blootstelling

Voorbeeld werkvorm: kies samen een activiteit voor een teambuilding

Leer cursisten hoe ze hun mening over een activiteit kunnen geven

Da's kweeni
hoe tof!

Da's
keiplezant!

Da's niks
voor mij.

Da's nie mijn
ding.

Da zie ik nie
zitten.

Da's keisaai.

Allee, da's
toch tof.

Is da nie wa
duur?

Werkvormen brainstormen

Wat zou je allemaal kunnen doen met deze video?

<https://www.een.be/reizen-waes/toms-tips-voor-brussel>

[Link VRT NU](#) (29:06)

Cadeautje: transcript van de video

Transcriptie

~~Fonetisch~~ => er moet voldoende link zijn met wat ze kennen

~~Ondertitels~~ => de transcriptie moet kennis over tussentaalwoorden en inzicht in grammatica aanreiken

Allee mannen, godverdomme, zo **verschieten** zeg. Echt, mijn hart. Schitterend. 't Is **vree plezant**. 't Is schitterend allemaal.

En daarmee **konde** **gij** niet gaan badmintonnen natuurlijk!

Ik dacht **daarjuist** nog van: '**den Dave**, **diejen** heeft nog **nooit niet** afgebeld!' Schitterend!

Fantastisch! Nee **Lindake**, laat liggen, kom laat liggen. Kom.

Ik zal dat **sebiet** wel **opkuisen**.

Gebruik je eigen stem

Voorbeeld: een afspraak maken

Stap 1: Normale les

Stap 2: Dialogen onderling

Stap 3: Dialoog met de leraar

Studenten maken kennis met de realiteit.

Spreken met Nederlandstaligen is niet hetzelfde als spreken met medestudenten. Ze leren snel capteren, snel reageren, expliciet zijn, vragen om te herhalen.

Sleutelzinnetjes + dialoog

Voorbeeld 1: Verrassend nieuws

Moet ge nu wat weten?

Zeg, hebt ge 't al gehoord?

Echt of wa(t)?

Da(t) meent ge nie(t)!

't is nie(t) waar!

Voorbeeld 2: Workshop (Quiz + toneel)

Woorden herkennen in de context

Ik klap een beetje Antwerps.

Ik peis dat we te laat zijn.

Hij is aan het stoefen over zijn nieuwe auto.

Iedereen zegt dat ik op mijn broer trek.

We zijn naar een feestje geweest, maar het was gene vette.

Na de middag heb ik altijd een klopke.

Ik heb goesting in een ijsje.

Aan de slag met deleties

- kebonger
- werijemorgenadezee
- wasdaier?
- kweeni
- kzaliszien
- treketunieaan
- kgaietsetemevriende
- kdenkdaketniegadoen
- akmoewerke, gaat da nie gaan

Opdracht:

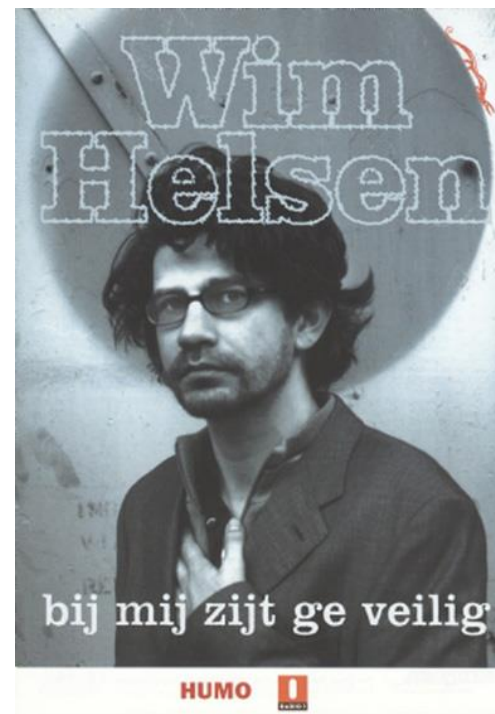
Creëer drie zinnen met deleties om te analyseren.

Ge/gij, u, uw

De Vlaming wil nog steeds niet massaal aan het 'jijen' en 'jouwen': de 'gij-vorm' houdt stevig stand. 78 procent van de deelnemers aan de enquête zegt 'gij' tegen zijn of haar partner, 59 procent gebruikt het ook tegenover collega's.

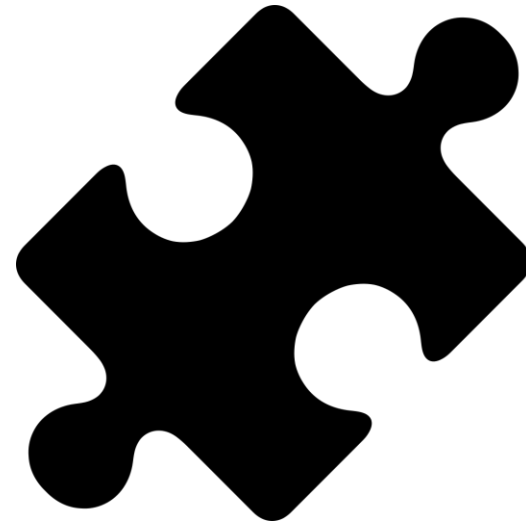
Bron: De Standaard, 2013.

- Ge kunt, ge moogt, ge zijt, ge zult, ge waart
- Ge werkt, werkt ge
- Ik heb u gebeld
- Doet uw schoenen aan

Aan de slag met een “stukje” spreektaal

- Identificeer drie stukjes spreektaal (incl. subject en verbum) uit jouw regio
- Creëer een vraag-antwoord-drill met 1 stukje

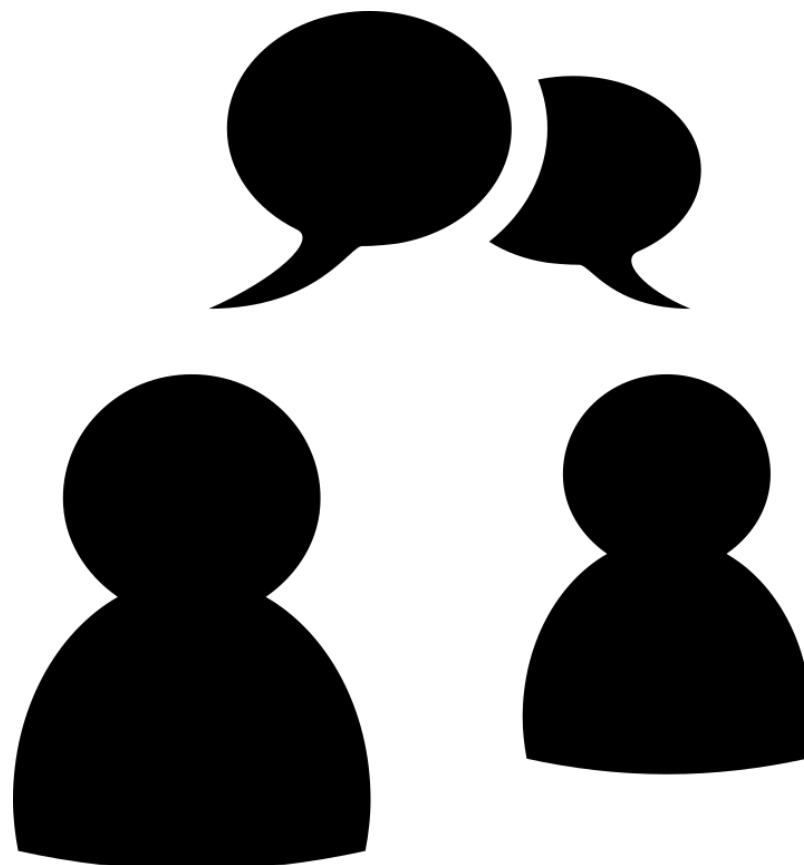
Zijdegij

= Ben jij

Meerdere luisterfragmenten om herkenning te trainen

Creëer een realistische dialoog

Aan de slag met informele spreektaal: hoe?

1. Bereid je cursisten voor op de buitenwereld.
2. Breng de buitenwereld naar binnen.

Tweerichtingsverkeer

Wisselwerking
klas - buitenwereld

Laat het van de studenten komen

Voorbeeld 1: Begroeten en afscheid nemen

Hallo! Hoe gaat het?		Tot ziens
Hey		Tot de volgende
Hoi, hallo		Salu(t)
Dag Sofie		Salu(t) he, saluutjes, salukes
Goeiemorgen		Joe!
Goeiemiddag		Bye
Goeienavond		Tot maandag
Yow / Joe		Tot straks / tot sevvés
		Tot zo / tot sebiet
Hoe is't?	Goe(d), en met u?	Goed weekend!
Alles goe(d)?	Niet zo goe(d)	
Ça va?	Hoe komt het?	

Laat het van de studenten komen

Voorbeeld 2: De tussenwerpsels

Stap 1: Al gehoord?

Stap 2: In groepjes bespreken wat ze denken dat het betekent

Stap 3: Oefening

bv. Vul aan met het juiste tussenwerpsel

bv. Schrap wat niet past

Laat het van de studenten komen

Voorbeeld 3: Heel leuk

Stap 1: Kennen jullie synoniemen voor “leuk”?

kei-

tof

vree

wijs

kweenihoe

zalig

bère

geestig

super

plezant

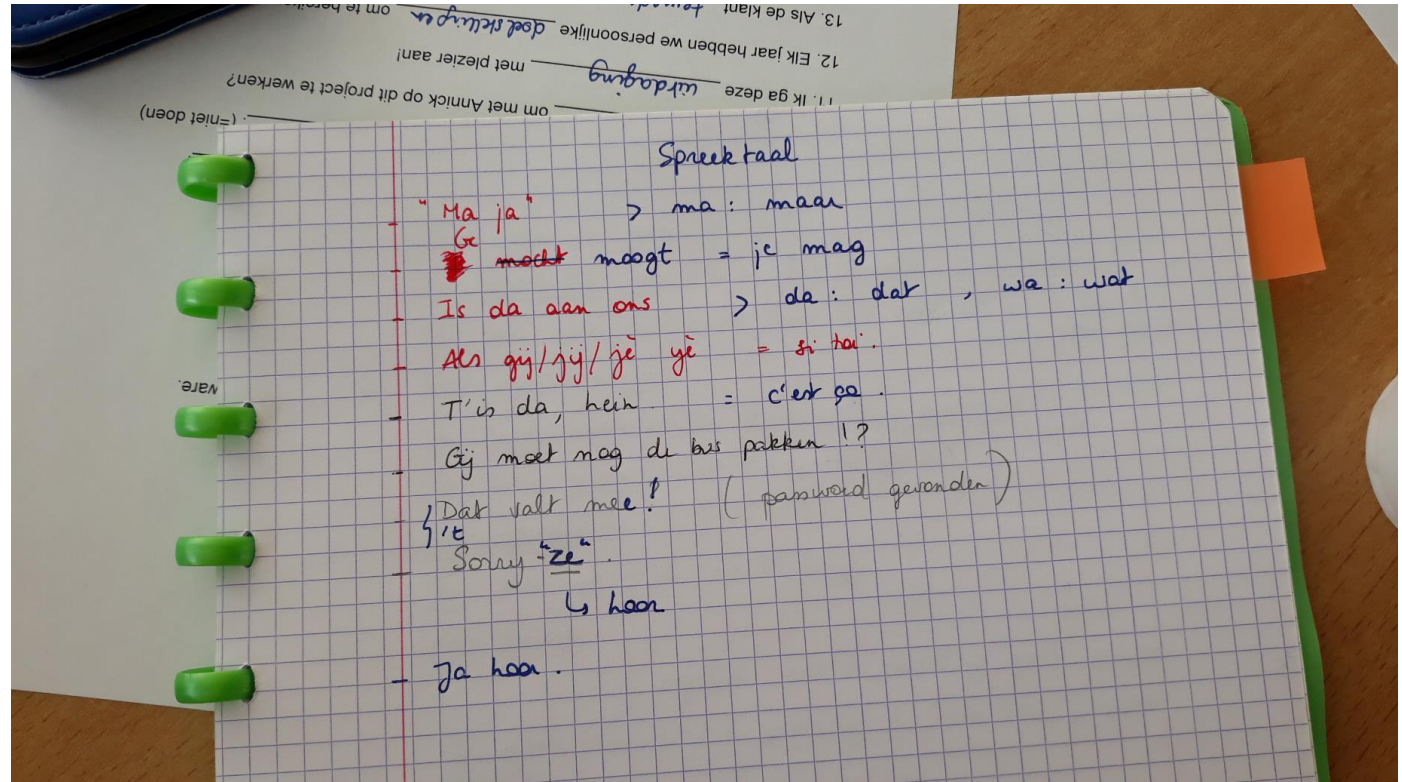
= taal, maar ook cultuur

= spel

Breng de buitenwereld naar binnen

Maak
meesterspionnen
van je cursisten

Breng de buitenwereld naar binnen

Doe rollenspelen
van reële situaties
die je cursisten
meemaken

En schrijf gerust de
dialogoog uit!

Breng de buitenwereld naar binnen

Vlaamse
televisie / vlogs
/ podcasts

Goesting in Taal

Waar vinden jullie materiaal?

Luistermateriaal

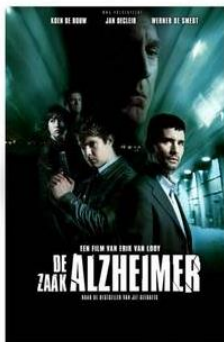
Vlaamse films en series

HOME ABOUT BOOKS WORKSHOPS FOR COMPANIES LEARNING SHOP BLOG MORE...

HOME ABOUT BOOKS WORKSHOPS FOR COMPANIES LEARNING SHOP BLOG MORE...

De Zaak Alzheimer (2003)

Actie - Politiefilm

[Trailer](#) [IMDB](#)

Rundskop (2011)

Drama - Misdaad

[Trailer](#) [IMDB](#)

Hasta la vista (2011)

Komedie - Drama

[Trailer](#) [IMDB](#)

Aanrijding in Moscou (2008)

Komedie - Drama - Romantiek

[Trailer](#) [IMDB](#)

Vlaamse series en programma's (met tussentaal)

Buiten de zone

Pure nostalgie voor heel wat Vlamingen!
Komisch programma doorspekt met hilarische sketches.
Heel wat afleveringen zijn terug te vinden op [Youtube](#).

Meer info: [Wikipedia](#).

De Mol

Geen programma waarover onder Vlamingen meer gesproken en gediscussieerd wordt dan De Mol!
Het laatste seizoen is van start gegaan in februari 2017 en gratis online te bekijken!
Lukt het jou de mol te ontmaskeren?
Het volgende seizoen volgt in 2018.

Meer info: [Vier.be](#).

De Slimste Mens ter Wereld

Dolkomische quiz met Bekende Vlamingen, gepresenteerd door regisseur Erik Van Looy en met een knotsgekke jury van Vlaamse komieken.

Meer info: [Vier.be](#).

Andere bronnen:

Oost-Vlaamse tussentaal

"BEGELEIDER BIJ JOKER"

Dialectloket
een website over taalvariatie van de Universiteit Gent

⊖ LEES DE TEKST TERWIJL JE LUISTERT

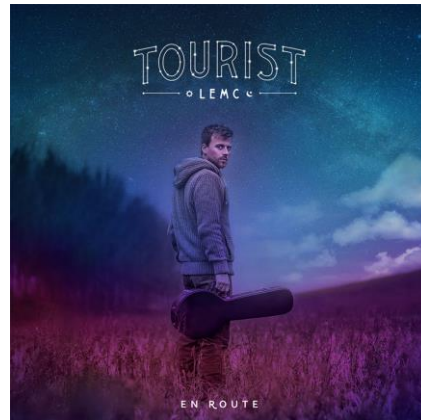
Hij is uh begeleider bij Joker hè. Bij die reisorganisatie. en dan moet de elk jaar opgeven verschillende landen waar dat de naartoe zou willen gaan en dan kiezen zij een bestemming uit. En we hadden dat dus eigenlijk wel samen gekozen van ja omdat dat dan allemaal potentiële reisbestemmingen waren ook voor mij. En 't was dus Marokko. Maar dan had 'k ik gezegd van ja maar 't moet in juli zijn want ik weet nooit of dat 'k er dan door ben of niet. (Ja) Zeker met die IAJ. Dus zijn we dan vijftien juli zeker vertrokken dan ben 'k xxx... Ik ben pas van zaterdagavond terug. Dus een drie weken ongeveer. En dan vrijdagavond is dan de groep van Joker toegekomen. Dus daar is 't ij nu mee aan 't rondtrekken. (Ja) Nu ook. (Ja. Da's tof) Ja. En dan gaat hij nog een paar dagen alleen zitten. (Ah ja) En dan komt hij naar huis. dus da's eind augustus. (Transcriptie: Lybaert, C. (2014) *Het gesproken Nederlands in Vlaanderen. Percepties en attitudes van een spraakmakende generatie*)

Taalraps in samenwerking met Vocvo

Luistermateriaal: muziek

Leesmateriaal

Brieven

“Ik denk da wij wel goed overeen zouden komen, want ik heb in mijn leven ook al veel gereisd. Ik was ook zo’n avontuurlijke reiziger gelijk gij en ging niet op vakantie om op het strand te liggen zonnen. In Tunesië ben ik indertijd drie dagen door de woestijn getrokken, da’s iets wat gij ook kent hé? Al was die marathon van u nog wel een tikkeltje zwaarder, dat geef ik toe. Ik bewonder u daarvoor. Ge neemt veel risico’s, en ge zijt ne echte durfal. Om nog maar te zwijgen van al die landen waar gij geweest zijt... ’t is toch wel tof dat ze u daarvoor betalen hé Tom? Als er hier iemand niet mag klagen over zijn job, dan zijt gij het wel. Ge zijt met uw gat in de boter gevallen.”

Brief van Yvonne Daemen aan Tom Waes

Blogposts

“Vanochtend hadden we een beetje boel, mijn zoon en ik. Hij is ongelooflijk flink, meestal. Maar soms kan hij zo totaal out of this world zijn, dat het op mijn zenuwen werkt. Continu moet ik zagen: ‘Henri, wast u! Henri, droog u af! Henri, doe uw kleren aan! Henri, hoe lang zit gij nu al op het toilet? Henri, eet uw muesli op!’ enz... Ik vind dat niet leuk, zo moeten zagen, van ’s morgens vroeg. Dus, toen hij vanmorgen, toen we, net op tijd (en eigenlijk naar mijn goesting zelfs een beetje te laat...), klaar stonden om het huis te verlaten, en hij van zijn neus maakte omdat hij geen vest wou aandoen, maar een gilet, en ik naar boven mocht trekken (als hij het moest doen, ging het ongetwijfeld en half uur duren) -naar het vierde verdiep!- om zijn gilet, waardoor we dus weer vijf minuten vertraging hadden, werd ik boos. En dan overdrijf ik soms een beetje... Henri een beetje triestig, wenen enzo. Ik ook triestig, dat ik ben uitgevlogen.”

Morgen komt Polly

Leesmateriaal

Gedichten

*Als ge mistroostig zijt en ge weet niet goed waarom.
Als ge nog eens goed wilt lachen.
Als ge van de wereld niet veel snapt, en van de
mensen nog minder.
Als ge niet krijgt wat ge vindt dat ge verdient omdat
ze u niet zien staan, de idioten.
Als ge op één hand kunt tellen de keren dat ge u het
afgelopen jaar vrij hebt gevoeld en onbekommerd.
Als ge de dingen kapot wilt slaan maar ge durft niet
vanwege de gevolgen.
Als ge angstig zijt voor vanalles terwijl ge vroeger
dacht dat ge nooit bang zou zijn, voor niets.
Als ge't niet goed meer weet.*

Kom dan maar bij mij... Bij mij zijt ge veilig.

Bij mij zijt ge veilig - Wim Helsen

Theaterteksten

Bv. Wannes Daemen

Sms'en

Interviews in wetenschappelijke publicaties

*Dat wordt ge gewoon he. In het begin zegt ge 'godverdomme', ik ben toch geen kleutertje niet meer en ge kunt dat blijven zeggen 'godverdomme' of ge legt uw kop erbij neer en ge zegt 'het is goed he'. Dan zijn er geen problemen he. Als ge zegt, 'voila, het is in orde, het is goed'. Dan ga ik daar ook niet moeilijk over doen he. Het is overal iets hoor. Het is overal iets.
(...)*

Romans

Leesmateriaal: reclame

Kameraanbod voor studenten van de Arteveldehogeschool

“OP KOT, ZIJDE GIJ ZOT?!”

SDVDARTE vzw Studentenvoorzieningen Arteveldehogeschool 2011

EEN PROPERE BUURT IS EEN PLEZANTERE BUURT.

Doe ook mee via www.antwerpenzegtmerci.be

Merci om trager te rijden.

Politie

Stad van Antwerpen 0800/123 12

GE KUNT ZE KUSSEN
ons proper busen

HOE IS 'T?
KAJ.BE

JANUARI 2016

Hoe zot is dees!

de deals van **BASE!**

Vanaf **29€**

Go mobile **BASE**

GENE ZEVER

BINNENKORT **SPEEKSELTEST**
TEGEN DRUGS IN HET VERKEER

Wegenwerken: haal geen foeren uit.

Blijf niet plakken op de middenstrook.

WIN FOR LIFE

Tranquille la vie.
Ge moogt gerust zijn.

Uitweg.be

Leesmateriaal: cartoons en strips

VOOR MIJ BEN JIJ:

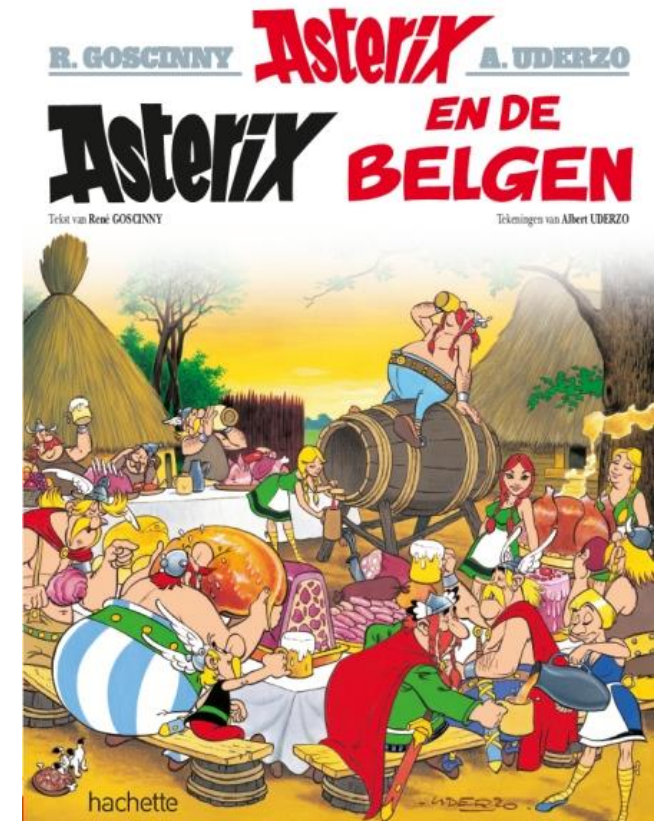

(IK HEB EEN HONGERSKE, GAAN WE IETS ETEN? ♥)

Niet Nu Laura

Arnoleon

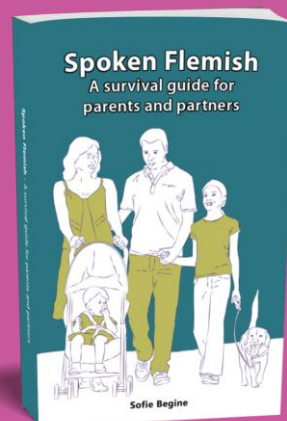
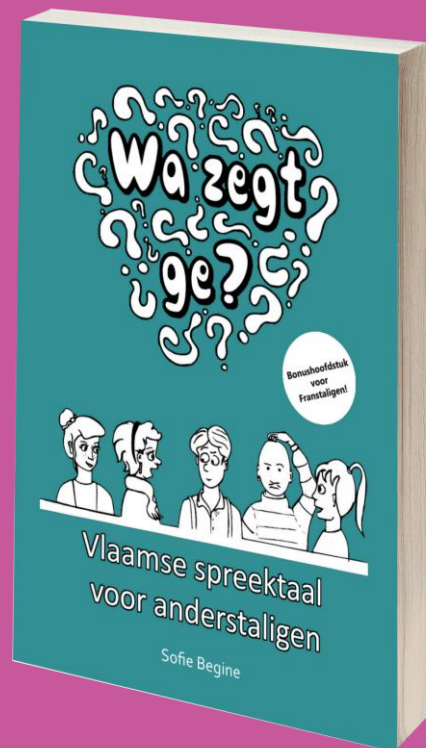
Aanbod Goesting in Taal

Online kanalen

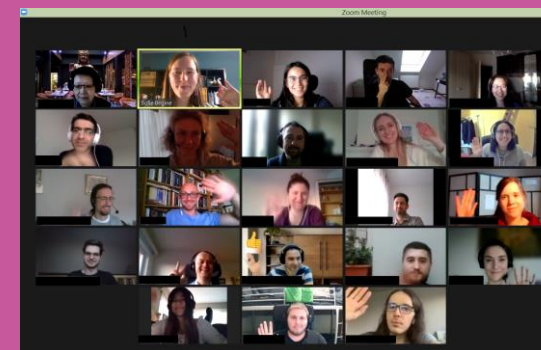
Wekelijkse nieuwsbrief
Website:
www.goestingintaal.be

Boeken

Binnenkort: Online cursussen

Workshops via je school

 Find us on
Facebook

FOR TEACHERS

*Een platform voor uitwisseling van
ideeën en materialen over lesgeven
in en over tussentaal!*

Schrijf je in voor onze nieuwsbrief met onze drie rubrieken:

Woord van de week

Dingen die Vlamingen zeggen

Wa zegt ge

Interessante websites

www.goestingintaal.be

www.vlaamswoordenboek.be

www.goestingintaal.com

Timing

- Doorheen de lessen
- Rubriek bv. Op het einde van elke les
- Huiswerk
- Extra-curriculaire activiteit
- Themaweek, -maand
- Bronnen aanreiken voor zelfstudie
- Optioneel traject volledig over spreektaal
- Optioneel traject volledig gewijd aan luisteren en begrijpen

Conclusie: de kracht van spreektaal

Vlamingen beter
begrijpen

Positieve reacties

Funfactor

Wisselwerking
klas - buitenwereld

Spreektaal als ontwapenende factor

- Hoe is't? Ça va, en met u?
- Amai!
- Sjiek he?
- Hij is aan't zwanzen.
- Goe bezig!
- Twas keitof.
- Ij eeft da vree goe uitgelegd.
- 't was gene vette.
- En welle ma werke!
- Tot sebiet!
- Merci he!

Faroek Özgünes

“Leer éérst dialect of tussentaal, voor je **zelfvertrouwen** en het **vertrouwen** en de **sympathie** die je wint bij de groep die je sneller in hun midden opneemt, en daarna standaardtaal, want dat is uiteraard ook een must, voor je zelfrespect en om respect te winnen van anderen.”

“Een eerste stap bestaat erin **dat je je goed voelt in een taalgroep**. Het creëert **vertrouwen en verbondenheid** met je directe omgeving. Dat kun je niet via Algemeen Nederlands. Al kom je uit Afrika en is je huidskleur zwart, als je een mondje dialect spreekt, ben je meteen “een van bij ons”.

NT2-dag 27-04-22

Sofie Begine

NT2-docent en oprichter Goesting
in Taal

www.goestingintaal.be
sofie@goestingintaal.com

Goesting in Taal

**Aan de slag met
spreektaal in de
lessen NT2**